

dam monasterium vel synodochium in honore sancti Martini, quod Pontileuva vocatur, ipsumque de rebus episcopatus sui ditavit, sive de aliis quas legitime et legaliter invenire vel acquirere quivit. Et hoc constituit, ut omnes advenientes inibi omnia neopessaria sumerent; ibique monachos regulariter degece constituit, et matricularios, numero et tenore quo in ejus continetur testamento, et ipsam synodochium suæ sedis Ecclesiæ subjugatum, atque suis successoribus possidendum futuris temporibus more canonico atque ecclesiastico dereliquit, sicut hactenus in ejus testamento decretum sub jurejurando nobiscum habetur, cujus exemplar in subsequenti

A conscribere libuit. Prædictus autem domnus Bertichramnus archiepiscopus erat, et pallium, sicut mos est metropolitanorum, ferebat, atque omnibus episcopis totius regni præerat et proderat. Hic autem plenus dierum, in senectute bona obiit in pace, Kalend. Juliarum, et in præfixa ecclesia quam ipse in honore sanctorum apostolorum Petri et Pauli ædificaverat, a suis consacerdotibus et discipulis honorifice ac condigne sepultus est; qui et in cælis vivit cum sanctis Dei, ubi et nos suis atque omnium horum precibus pervenire et vivere mereamur, præstante Domino nostro Jesu Christo, cui est honor et gloria per cuncta sæcula sæculorum. Amen.

FORTUNATI VERSUS AD BERTICHRAMNUM.

(Carminum lib. III, n. 22, 25.)

I.

Ad Bertichramnum episcopum, cum elevaretur in curru.

Curriculi genus est, memorat quod Gallia rhedam,
Molliter incedens orbita sulcat humum.
Exiliens duplici bijugo volat axe citato,
Atque movet rapidas juncta quadriga rotas.
Huc ego dum famulans comitatu jungor eodem,
Et mea membra cito dum veherentur equo,
Pontificisque sacri Bertichramni actus honore,
Comprehendente manu raptus in axe levor.
Qualiter implames fetus pia mater hiru do
Confovet, et placida penn'a tensa regit;
Sic bonitate potens, affectu dives opimo,
In propria pastor molle sedile locat.
Nec solum amplectens pia mens, sed diligit omnes,
Unde magis populis unicus exstet amor.

II.

Ad eundem de opusculis suis (ejus).

Ar tua suscepi missis epigrammata chartis,

B Atque cothurnato verba rotata Sapho.

Percurrens tumido spumantia carmina versu,
Credidi in undoso me dare vela freto.

Plana pæcillosos ructavit pagina fluctus,
Et velut Oceanus (Oceanas) fonte refudit aquas.

Nix modo tam nitido pomposa poemata caktu,
Audit Trajano Roma verenda foro.

Quid si tale deus recitasset in aure senatus?
Stravissent blandis aurea stila tuis.

Per loca, per populos, per compita cuncta vi-lens
Currere versiculos, plebe favente, tuos.

Sed tamen in vestro quodam sermone notavi,
Carmine de veteri furta novella loqui.

Ex quibus in paucis superaddita syllaba fregit,
Et pede laxa suo musica clauda ja'et.

C Nunc, venerande Pater, prece, voto, voce saluto,
Commendans animum supplice corde meum.

Sit tua vita diu, cujus modulante causena,
Cogimur optatis reddere verba jocis.

SANCTI BERTICHRAMNI

CENOMANENSIS EPISCOPI

TESTAMENTUM.

(Mabil. Analect., t. I, p. 253.)

Sequitur exemplar testamenti prædicti domni Bertichramni, quod fecit pariter Cenomannicæ matri ecclesiæ et monasterio sancti Petri, sicut in hæc habetur insertum. Quod ideo his in gestis pontificalibus inseramus, ut si aliqua, quod absit, ne negligentia perditum fuerit, hic reperiat, per quod sciatur qualiter actum fuit.

In nomine Domini nostri Jesu Christi et Spiritus sancti, sub die sexto Kal. Aprilis, anno 32 regnante gloriosissimo domno Clothario rege, Bertrannus, et si indignus, peccator, episcopus sanctæ Ecclesiæ Cenomannicæ, sanus Deo propicio mente et cor-

D pore, sanoque consilio metuens casus humanæ fragilitatis, testamentum meum concedi cumque filio meo Ebboue notario scribere rogavi et dictavi. Quod testamentum meum si quo casu jure civile aut jure prætorio, vel alicujus novæ legis interventu valere nequiverit, ac si ab intestato ad vicem codicillorum valere eum volo, et valeat. Itaque quando ego suprascriptus Bertrannus peccator ex rebus humanis excessero, debitumve naturæ tempus complevero; tunc tu sacrosancta Ecclesia Cenomannica, una cum sancta ac venerabili basilica domni Petri et